EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.4.2021
COM(2021) 184 final

2018/0190 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta Luova Eurooppa -ohjelman perustamisesta (2021–2027) ja asetuksen (EU) N:o 1295/2013 kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseen

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

2018/0190 (COD)

KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

neuvoston kannasta Luova Eurooppa -ohjelman perustamisesta (2021–2027) ja asetuksen (EU) N:o 1295/2013 kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseen

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2018) 366)	30. toukokuuta 2018
Päivä, jona alueiden komitea antoi ehdotuksesta lausuntonsa	6. helmikuuta 2019
Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi ehdotuksesta lausuntonsa	12. joulukuuta 2018
Päivä, jona Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa:	28. maaliskuuta 2019
Päivä, jona neuvosto pääsi yhteisymmärrykseen yleisnäkemyksestä	14. joulukuuta 2018
Päivät, joina kolmikantakokoukset pidettiin	9. lokakuuta 2019 26. marraskuuta 2019 12. joulukuuta 2019 14. joulukuuta 2020
Päivä, jona pysyvien edustajien komitea vahvisti kompromissiratkaisun	18. joulukuuta 2020
Päivä, jona Euroopan parlamentin CULT-valiokunta äänesti kompromissiratkaisun hyväksymisestä	11. tammikuuta 2021
Päivä, jona pysyvien edustajien komitea hyväksyi neuvoston kannan (I/A-kohta)	31. maaliskuuta 2021
Päivä, jona neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta vahvistettiin	13. huhtikuuta 2021

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Luova Eurooppa -ohjelma on yksi vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen rahoitusvälineistä. Komissio ehdotti ohjelmalle 1,85 miljardin euron kokonaisbudjettia.

Luova Eurooppa -ohjelmalla tuetaan kulttuurialaa ja luovia toimialoja, audiovisuaaliala mukaan luettuna. Uusi ohjelma pohjautuu nykyisen ohjelman saavutuksiin. Se on kuitenkin entistä kunnianhimoisempi, ja sen avulla pyritään vastaamaan viimeaikaiseen kehitykseen, kuten lisääntyneeseen globaaliin kilpailuun ja digitalisaatioon. Se käsittää Kulttuuri- ja Media-lohkot sekä monialaisen lohkon. Ohjelma tarjoaa kulttuurialan ja luovien toimialojen toimijoille mahdollisuuksia kehittää teknologisesti ja taiteellisesti innovatiivisia eurooppalaisia rajatylittäviä aloitteita, joilla edistetään eurooppalaisten teosten vaihtoa, yhteistä luomista, yhteistuotantoa ja levitystä ja asetetaan ne laajemman ja monimuotoisemman yleisön saataville. Lisäksi sillä tehostetaan sellaisten uusien liiketoimintamallien testausta, joiden avulla tekijät voivat esimerkiksi hyödyntää digitaaliteknologiaa parhaiten luomistyössä ja yleisöpohjan laajentamisessa. Uudella ohjelmalla tuetaan myös toimia, joiden tarkoituksena on vahvistaa vapaata, monimuotoista ja moniarvoista mediaympäristöä Euroopassa sekä kriittistä suhtautumista mediasisältöön edistämällä medialukutaitoa.

3. EUROOPAN PARLAMENTIN KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannassa, joka vahvistettiin 28. maaliskuuta 2019, ehdotettiin erityisesti seuraavia tarkistuksia komission ehdotukseen:

– talousarvio: talousarvion kaksinkertaistaminen (kiinteinä hintoina ilmaistuna) ja prosenttimääräinen jaottelu ohjelmalohkoittain (Kulttuuri, Media, monialainen);

– Euroopan elokuva-akatemia: nimetty avustuksensaaja Euroopan parlamentin LUX-elokuvapalkinnon edistämiseksi;

– Euroopan unionin nuoriso-orkesteri: niiden toimintojen luetteleminen, joihin orkesteri voi saada rahoitusta nimettynä avustuksensaajana;

– delegoidut säädökset vuotuisten työohjelmien hyväksymistä varten;

– tarkempia tietoja synergiavaikutusten luomisesta muiden ohjelmien kanssa;

– kulttuurin itseisarvo uutena yleistavoitteena;

– uudet erityistavoitteet: taiteilijoiden liikkuvuus ja teosten levitys, tiedon, analyysien ja indikaattoreiden tarjonta, yleisöpohjan laajentaminen ja sukupuolten tasa-arvo;

– muutokset seuranta- ja arviointikehykseen;

– ohjelmalogojen käyttö;

– kulttuurialaa ja luovia toimialoja koskeva tiedonkeruu;

– osallisuuden korostaminen ohjelman kaikissa toiminnoissa;

– toimet, joilla tuetaan alhaisen kapasiteetin maita Media-lohkossa.

Osana kolmikantaneuvotteluissa saavutettua sopimusta komissio hyväksyi seuraavaa:

– ohjelman rahoituspuitteet ovat 1 842 000 000 euroa käypinä hintoina sekä 600 000 000 euron lisämäärä vuoden 2018 hintoina, joka on seurausta neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 5 artiklassa ja liitteessä II säädetystä ohjelmakohtaisesta mukautuksesta;

– talousarvion jaottelu prosenttimääräisesti ohjelmalohkoittain;

– vahvempi yhteys Euroopan elokuva-akatemian ja Euroopan parlamentin LUX-elokuvapalkinnon välillä, mutta Euroopan elokuva-akatemia ei ole nimetty avustuksensaaja;

– Euroopan unionin nuoriso-orkesterilla on mahdollisuus osallistua kilpailuun perustuviin ehdotuspyyntöihin, mutta se ei ole nimetty avustuksensaaja;

– Media-logon säilyttäminen;

– tiedonkeruuta koskeva artikla;

– kulttuurin itseisarvon ja taloudellisen arvon tunnustaminen;|

– tarkemmin määritetty luettelo ohjelman toimista liitteessä;

– osallisuuden ja sukupuolten tasa-arvon sisällyttäminen monialaisiksi periaatteiksi ohjelman täytäntöönpanossa;

– selkeämpi toteamus maiden välisistä eroista, jotka koskevat audiovisuaalisen sisällön tuottamista, levitystä ja saatavuutta sekä maiden kielellisistä ja maantieteellisistä erityispiirteistä.

Komissio päätti myös esittää seuraavan Euroopan unionin nuoriso-orkesteria koskevan aiekirjeen:

”Edellä mainitun asetuksen johdanto-osan 23 kappaleeseen ja liitteessä I olevan 1 kohdan erityistoimia koskevan alakohdan e alakohtaan sekä 7 artiklan 5 kohtaan liittyen ja kuten lainsäädäntövallan käyttäjät ovat 14 päivänä joulukuuta 2020 sopineet, komissio vahvistaa aikovansa käynnistää ehdotuspyyntöjä, jotka koskevat hakemuksia monivuotisiksi toiminta-avustuksiksi, joita Euroopan unionin nuoriso-orkesteri ja muut yhteisöt voivat hakea ja jotka antavat tarvittavaa vakautta kyseisten yhteisöjen toimintaan niiden tarpeita vastaavasti. Ehdotuspyyntöjen edellytyksenä on sellaisten työohjelmien hyväksyminen, joissa esitetään täsmälliset ehdot, kuten ehdotuspyyntöjen aikataulu tai suunniteltujen avustussopimusten kesto. Lisäksi komissio vahvistaa aikovansa käynnistää ensimmäisen tällaisen ehdotuspyynnön vuotuisessa työohjelmassa 2021. Tämän edellytyksenä ovat edellä mainitun asetuksen hyväksyminen ja lopullinen sopimus unionin talousarviosta vuodeksi 2021.”

Media-logon säilyttämisen osalta komissio antoi seuraavan lausuman:

”Komissio pitää valitettavana, että lainsäädäntövallan käyttäjät päättivät säilyttää Media-logon. Tämä on vastoin laaja-alaista lähestymistapaa, jonka mukaan tulevassa pitkän aikavälin talousarviossa ei käytetä ohjelmakohtaisia logoja. Komission tarkoituksena on varmistaa, että eurooppalaiset voivat nähdä unionin yhtenä kokonaisuutena, ja sen vuoksi unionin eri ohjelmissa käytetään samaa EU:n tunnusta. Tunnus on yhteinen kaikille EU:n toimielimille, ja siitä tulee merkittävä osa yksinkertaisia, johdonmukaisia ja sitovia viestintä- ja näkyvyysvaatimuksia eri ohjelmissa. Jotta ohjelmasta päästäisiin yleiseen yhteisymmärrykseen, komissio voi hyväksyä Media-logon säilyttämisen sillä edellytyksellä, että sen käyttö rajoitetaan asianomaisen ohjelmakauden kestoon.

Komissio on edelleen vakuuttunut siitä, että EU:n toimista tiedottaminen ja niiden näkyvyys laajalle yleisölle on tehokkaampaa ilman ohjelmakohtaisia logoja. Komissio on edelleen lainsäädäntövallan käyttäjien käytettävissä tämän osoittamiseksi hyvissä ajoin ennen neuvotteluja myöhemmistä ohjelmakausista.”

Sen jälkeen, kun neuvosto on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa, Euroopan parlamentin odotetaan vahvistavan muodollisesti kolmikantaneuvotteluissa saavutetun sopimuksen.

4. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Neuvoston kanta heijastaa kolmikantaneuvotteluissa saavutettua sopimusta. Merkittävimmät komission ehdotukseen tehdyt muutokset ovat seuraavat:

– ohjelman rahoituspuitteet ovat 1 842 000 000 euroa käypinä hintoina sekä 600 000 000 euron lisämäärä vuoden 2018 hintoina, joka on seurausta neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 5 artiklassa ja liitteessä II säädetystä ohjelmakohtaisesta mukautuksesta;

– talousarvion jaottelu ohjelmalohkoittain ilmaistaan prosenttimääräisesti absoluuttisten lukujen sijasta;

– vahvistettu osallisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa koskeva ulottuvuus;

– viittaus ”tasapuolisiin toimintaedellytyksiin” ohjelman Media-lohkon osalta;

– vahvempi viittaus musiikkiin;

– kulttuurin itseisarvon ja taloudellisen arvon tunnustaminen;|

– Euroopan elokuva-akatemian ja Euroopan unionin nuoriso-orkesterin nimetyn avustuksensaajan aseman poistaminen;

– komiteamenettelyä koskevan artiklan lisääminen;

– tiedonkeruuta koskeva artikla;

– tarkistetut indikaattorit;

– ohjelman kiinteä kesto, joka vastaa monivuotisen rahoituskehyksen kestoa;

– viittaus taannehtivuussäännöksiin.

Saavutetussa sopimuksessa säilytetään yleisesti ottaen komission alkuperäisessä ehdotuksessa olleet tavoitteet ja tavoitetaso, mutta ohjelman täytäntöönpanoon myönnetään tarvittava joustonvara.

5. PÄÄTELMÄT

Komissio hyväksyy neuvoston kannan.